

**Pokyny pre prípravu súťažiacich na 9. ročník Dejepisnej olympiády
kategórie C, D, E a F, školský rok 2016/2017**

Podľa čl. 12/od. 4 Organizačného poriadku DO bude vedomostný test tvorený úlohami v troch blokoch:

1. úlohy z vybraného monotematického celku:

SK DO pre 9. ročník DO **v školskom roku 2016/17** vybrala tému **Uhorsko za vlády Anjouovcov** (od prvej korunovácie Karola Róberta po nástup Žigmunda Luxemburského na uhorský trón, 1301 – 1387) pre kategórie **E, F** a tému **Storočie osvietenstva a rozumu v národných dejinách** (od nástupu Karola III. na uhorský trón po koniec vlády Leopolda II., 1712 – 1792) pre kategórie **C, D**. Dôvodom výberu témy pre C, D je trojsté výročie narodenia Márie Terézie, ktoré si pripomenieme v roku 2017. Okrem tradičných zdrojov: učebnica **Dejepis pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, s. 35-41** pre kategórie **E, F** a **Dejepis pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, s. 90-98** pre kategórie **C, D** sa pri príprave žiakov odporúčajú nasledovné knižné publikácie:

a) kat. E, F:

– **Kováč, D. a kol.: Kronika Slovenska 1. Od najstarších čias do konca 19. storočia.** Fortuna Print a.s., Bratislava 1998, s. **150-165**. ISBN 80-7153-174-X.

– **Kučera, M.: Slovensko v dobách stredovekých.** Mladé letá, Bratislava 1991, s. **188-229**. ISBN 80-7153-166-9, (kapitoly: Pán Váhu a Tatier; Václav, ktorého nazývali Ladislav; Bitka, akej u nás od tatárskeho vpádu nebolo; Čo rozprávalo malé pečatidlo; Česká cesta; Zlatý kľúč zo Slovenska; Ako sa dorábal chliebik).

– **Švihran, L.: Kto nám vládol.** Perfekt, Bratislava 2002, s. **52-59**. ISBN 80-8046-189-9.

b) kat. C, D:

– **Kováč, D. a kol.: Kronika Slovenska 1. Od najstarších čias do konca 19. storočia.** Fortuna Print a.s., Bratislava 1998, s. **298-366**. ISBN 80-7153-174-X.

– **Švihran, L.: Kto nám vládol.** Perfekt, Bratislava 2002, s. **94-101**. ISBN 80-8046-189-9.

– **Kučera, M.: Slovensko na prahu novoveku.** Mladé letá, Bratislava 1993, s. **135-167, 182-188**. ISBN 80-06-00516-8, (kapitoly: Jánošík, Jánošík – proces a poprava; Vretená, krúťte sa; Zaslúbená Dolná zem; Ostne a obrana; „Osvietená Mária Terézia; Koleso poddanskej pôdy; Časový prehľad udalostí).

Vybrané monografie by mali byť dostupné v školských alebo obecných (mestských, okresných) knižniciach. Žiakom sa odporúča prečítať uvedené publikácie, získaný prehľad určite využijú pri vypracovaní úloh.

2. úlohy z príslušného učiva ročníka:

V školskom roku **2016/2017** sa žiaci **9. ročníka** (4. ročník OG), **8. ročníka** (3. ročník OG), **7. ročníka** (2. ročník OG) riadia Štátnym vzdelávacím programom (žiaci 2. ročníka OG sa riadia v školskom roku 2016/2017 inovovaným ŠVP pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom, ale z dôvodu vypracovania rovnakých úloh sa budú musieť **prispôbiť ZŠ**). Žiaci **6. ročníka** (1. ročník OG) sa riadia **inovaným ŠVP** (v inovovanom ŠVP pre gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom sú rozdiely v porovnaní s inovovaným ŠVP pre základné školy, úlohy pre tento ročník však budú vychádzať z **plánu pre ZŠ**).

Úlohy pre kategórie C, D, E a F budú pripravené z **predpísaných** tematických celkov:

kat. F – pre okresné kolo: Obrazy pravekého sveta (učebnica **Dejepis pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom**, SPN, Bratislava 2011, ISBN 978-80-10-01872-7, s. 4-18); Obrazy starovekého sveta – Staroveký Orient a Staroveké Grécko (učebnica, s. 19-38)

kat. E – pre okresné kolo: Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (učebnica **Dejepis pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom**, SPN, Bratislava 2011, ISBN 978-80-10-02061-4, s. 8-21); Slovensko v Uhorskom kráľovstve (učebnica, s. 22-34, 42-48),
pre krajské kolo: plus Obrazy novovekého sveta (učebnica, s. 49-77)

kat. D – pre okresné kolo: Na ceste k moderným národom (učebnica **Dejepis pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom**, vydavateľstvo Matice slovenskej, Martin 2011, ISBN 978-80-8115-043-2, s. 6-35); Moderný slovenský národ (učebnica, s. 36-51),
pre krajské kolo: plus Slováci v Habsburskej monarchii a v Rakúsko-Uhorsku v rokoch 1848 až 1914 (učebnica, s. 52-71),
pre celoštátne kolo: plus Prvá svetová vojna (učebnica, s. 72-94)

kat. C – pre okresné kolo: Medzivojnová Európa (učebnica **Pátrame po minulosti. Dejepis pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom**, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 2012, ISBN 978-80-8120-189-9, s. 28-65), Druhá svetová vojna (učebnica, s. 66-69, 78-79, 82-85),
pre krajské kolo: plus Slovensko v rokoch 1939-1945 (učebnica, s. 70-77, 80-81, 84-85),
pre celoštátne kolo: plus Svet a Československo po druhej svetovej vojne (učebnica, s.86-127)

Podľa ustanovenia čl. 6/od. 1c Organizačného poriadku Dejepisnej olympiády **môžu** byť v zadaniach použité úlohy z učív predchádzajúcich ročníkov, ale iba ako súčasť zadani z učiva príslušného ročníka (ak bude možné využiť historické súvislosti).

3. úlohy z regionálnej histórie:

Vypracujú ich príslušné komisie DO na okresnej a krajskej úrovni. SK DO odporúča komisiám, aby pripravili úlohy o významných osobnostiach, pamiatkach a historických udalostiach v regióne. Krajské komisie DO vytvoria úlohy, v ktorých budú primerane zastúpené všetky oblasti kraja.

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády, 2016

Tento materiál bude na začiatku školského roku 2016/2017 zaradený do Metodicko-organizačných pokynov pre 9. ročník Dejepisnej olympiády.